

Giellabargi balanserenkoansttat

Sáme giela boahhteáigi lea eahpesihkar. Mon in meidne ahte giella lea bahá jávkat – nu negatiivvaláš in leat – muhto mon hálidivččen diehtit man hámis ja mot dat eallá 100 jagi geahčen. Jos livččii vejolaš oaidnit boahhteáiggi, de livččiimet kánske hábmen muhtun oahpponeavvuid eará vuohká. Livččiimet kánske bidjan eambo ruda ovtta gillii ja diktán eará gielaide báhcit, dehe kánske nuppi ládje eambo ruda buot sámegielaide vai šattašii dásseárvu daid gaskkas. Mon in diede. Ii oktage diede.

Okta diŋga maid diedán lea ahte lea oba váivi mánáide jos skuvllas gullet ahte sánit mat geavahit/atnet ruovttus/siiddas/goadis eai leat vuohkkásat. Ja mon lean ieš oahpaheaddjin bidjan jearaldatmearkkaid sániide maid lean oahppan geavahit eará vuohká. Muhtumin lean várra riekta dahkan, muhtumin várra in. Go muhtin nuorra lohka ahte son áigu ruohttat skuvlii – lea go dat beare su suopmana mielde, vai lea go son ipmirdan boastut? Mon livččen várra bivdán su mannat muhtun vuorrasa lusa, iežas gilis, jearran dihte viehká go olmmoš, vai ruohtá go?

Nuortasámegieloahpaheaddji galggašii dohkkehit buot nuortasámesuopmaniid albma sániid – láhkánat, oaddádagat, gávnnit... – ja hilgut buot sániid mat eai oro vuohkkásat, mat dal ležžet: borrat bajás, vattenpöla, spillet fotboll... Muhto, maid jos máhttu váilu? Oktii dalle dolin, go ledjen muhtun viisá luhtte Iranas, de gullen ahte eallima čuolbma lea gávdnat balánssa. Ráves olbmot leat gávdnan juogalágan balánssa, dat dego gullá dan rávesolbmo definišuvdnii. Mon in diede lea go jur nu, muhto muhtumin láven goit jurddašallat balánssa birra. Balánssa lea dehálaš.

Bargat sámegielain lea balanserenkoansta. Lea várra ”siste” dán áiggis veahá biehkut giellapoliissaid barggu ja čuočuhit ahte mokta ja illu prinsihpalaččat lea dehálet go máhttu. Ja dat lea veahá duohta, jáhkán. Madi eambo mii stoahkat ja dádjut gielain, ja madi eambo mii geavahit giela – vaikko boastut maid! – dadi čeahpit mii šaddat. Muhto – ja dás boahá balánssa sisa – mon ferten maid namuhit ahte giellapoliissain lean hui ollu oahppan. Vaikko ii lean álo nu somá.

Dán mánu loahpas boahá viimmat munno Victoria Harneskain gulahallanspeallu **SnabbaSvar/JodánisVástádu**sat. Manne letne spealuin bargan go giddabeaivváš goardá olgun? Ja friddjaáiggis!? Danin go giella lea somá. Danin go giella lea inkluderejeaddji. Ja danin go olbmot leat nu giitevaččat go álkibut besset oahppat juoidá maid guhká leat hálidan.

Ville Söderbaum

Svensk text finns på www.samefolket.se

